

**UCHWAŁA NR XIV/124/25
RADY MIEJSKIEJ W BIERUTOWIE**

z dnia 26 czerwca 2025 r.

**w sprawie zatwierdzenia opinii przyjętej uchwałą Nr 2/2025 Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
w sprawie zaopiniowania petycji Pana Dariusza Majewskiego dotyczącej pomnika przyrody, poprzez
podjęcie uchwały Rady Miejskiej w sprawie pomnika przyrody znajdującego się na terenie gminy, a w
przypadku wątpliwości zwrócić się do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, a także w sprawie
konieczności przedstawiania Radzie Miejskiej raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników
przyrody**

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024r., poz. 1465 z późn. zm.), art.2 ust.3 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach (Dz.U. z 2018r., poz.870) oraz § 60 ust. 3 Statutu Miasta i Gminy Bierutów przyjętego uchwałą Nr LX/768/23 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 26 października 2023r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta i Gminy Bierutów (Dz.Urz.Woj.Dolno. z 2023r., poz. 5967), Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się opinię przyjętą uchwałą Nr 2/2025 Komisji Skarg, Wniosków i Petycji sprawie zaopiniowania petycji Pana Dariusza Majewskiego dotyczącej pomnika przyrody, poprzez podjęcie uchwały Rady Miejskiej w sprawie pomnika przyrody znajdującego się na terenie gminy, a w przypadku wątpliwości zwrócić się do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, a także w sprawie konieczności przedstawiania Radzie Miejskiej raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady, zobowiązując do udzielenia informacji wnoszącemu petycję.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Bierutowie

Krzysztof Kisiel

Uchwała nr 2/2025

Komisji Skarg, Wniosków i Petycji

z dnia 11.06.2025 r.

w sprawie zaopiniowania petycji Pana Dariusza Majewskiego dotyczącej pomnika przyrody poprzez podjęcie uchwały Rady Miejskiej w sprawie pomnika przyrody znajdującego się na terenie gminy, a w przypadku wątpliwości zwrócenie się do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, a także w sprawie konieczności przedstawiania Radzie Miejskiej raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz.609 ze zm.), art.2 ust.3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r., poz.870) oraz § 60 ust. 3 Statutu Miasta i Gminy Bierutów przyjętego uchwałą Nr LX/768/23 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 26 października 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta i Gminy Bierutów (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 2023 r., poz. 5967) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Bierutowie opiniuje petycję w ten sposób, że:

uwzględnić petycję Pana Dariusza Majewskiego dotyczącą zmiany – aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomnika przyrody poprzez podjęcie uchwały Rady Miejskiej w sprawie pomnika przyrody znajdującego się na terenie gminy Bierutów, w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów, wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór, a w przypadku wątpliwości zwrócenia się do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, a także wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Miejskiej – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na 2 lata raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności ich oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych,

- w części dotyczącej pisemnego zwrócenia się przez Burmistrza Bierutowa do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, w celu wyjaśnienia wątpliwości interpretacyjnych dotyczących konieczności podjęcia wnioskowanych postulatów.

Uzasadnienie

W dniu 30 kwietnia 2025 r. do Urzędu Miejskiego w Bierutowie wpłynęła petycja Pana Dariusza Majewskiego dotycząca zmiany – aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomnika przyrody, poprzez podjęcie uchwały Rady Miejskiej w sprawie pomnika przyrody znajdującego się na terenie gminy Bierutów, w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór, a w przypadku wątpliwości zwrócenia się do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, a także wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Miejskiej – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności ich oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

W treści petycji podniesiono, że Miasto i Gmina Bierutów ma na swoim terenie pomnik przyrody, który funkcjonuje, ale został utworzony przez organ, który już nie istnieje lub nie posiada kompetencji do zarządzania pomnikami przyrody albo w akcie ustanawiającym nie wskazano sprawującego nadzór.

Autor przedmiotowej petycji podnosi, że Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę 29 gmin w tym zakresie uznając, że ponad 70% lokalnych form ochrony przyrody funkcjonowało na

podstawie aktów prawa miejscowego wydanych przez inne niż rada gminy organy. W wyniku kontroli NIK wydało rekomendacje do wójtów, burmistrzów prezydentów wnosząc o uregulowanie tej kwestii w aktach prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) organem właściwym do rozpatrzenia petycji jest organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, do którego petycja została skierowana. Przewodniczący Rady Miejskiej w Bierutowie przekazał petycję do Komisji Skarg Wniosków i Petycji w celu rozpatrzenia i wydania opinii.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 11 czerwca 2025 r. po przeanalizowaniu treści petycji uznała, że postulaty zawarte w przedmiotowej petycji mogą być zrealizowane jedynie w części dotyczącej pisemnego zwrócenia się przez Burmistrza Bierutowa do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, w celu wyjaśnienia wątpliwości interpretacyjnych dotyczących konieczności podjęcia wnioskowanych postulatów.

Na podstawie decyzji nr 3/81 z dnia 15 kwietnia 1981 r. wydanej przez ówczesny Urząd Województwa Dolnośląskiego na terenie Miasta i Gminy Bierutów znajduje się jeden pomnik przyrody składający się z grupy drzew, które rosną na terenie stanowiącym własność Parafii Rzymsko-Katolickiej w Bierutowie, w pobliżu kościoła św. Katarzyny. Decyzja ta została wydana pod rządami ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 25, poz.180 ze zm.), która została uchylona na mocy kolejnej ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r. Nr 99, poz. 1079). Art.32 tejże ustawy zmienił rodzaj aktu prawnego uznającego za pomnik przyrody daną formę ochrony przyrody, wprowadzając zamiast decyzji wojewody rozporządzenie wojewody. Przy czym podkreślenia wymaga fakt, że ustawodawca nie zawarł w kolejnej ustawie przepisów intertemporalnych dotyczących pomników przyrody ustanowionych na podstawie ustawy z 1949 r. co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Dopiero w kolejnej ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024r., poz. 1478) zawarł przepisy intertemporalne dotyczące m.in. pomników przyrody, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 6 wprowadzonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, stanowiąc w art. 153 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, że formy ochrony przyrody, o których mowa m.in. w art. 6 ust. 1 pkt 6 tj. pomniki przyrody utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy stają się formami ochrony przyrody w rozumieniu niniejszej ustawy.

Mając zatem na względzie powyższe wskazać zatem należy, że pomniki przyrody ustanowione na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o ochronie przyrody są nimi nadal i nie ma potrzeby aktualizacji aktów prawnych na podstawie których zostały one ustanowione.

Podkreślić należy, że także żadna z ustaw nowelizujących ustawę o ochronie przyrody nie zawiera regulacji, która nakazywałaby wprowadzić zmiany do aktów, na podstawie których zostały uprzednio ustanowione pomniki przyrody. O ile zatem konieczność zmiany powołanych aktów nie wynika z przyczyn faktycznych (np. wątpliwości co do ich treści) to nie ma obowiązku ich zmiany. Taka ewentualna zmiana powinna być dokonana na podstawie art. 44 ust. 1 tejże ustawy.

Zatem, jeżeli rada gminy jest władna w formie uchwały ustanowić formę ochrony przyrody (pomnik przyrody), to jest również uprawniona do wprowadzenia zmian do aktu ustanawiającego pomnik przyrody. Procedura podjęcia powołanej uchwały jest analogiczna do podjęcia uchwały w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (m.in. będzie wymagane uzgodnienie z RDOŚ).

Niemniej jednak, w tej sprawie należałoby zasięgnąć opinii, jak sugeruje autor petycji, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, w związku z tym, że Najwyższa Izba Kontroli ma odmienne stanowisko w tej sprawie i w tej części uznać należy petycję za zasadną.

Co do raportu dotyczącego pomników przyrody nie ma prawnego obowiązku utworzenia odrębnego raportu stanu pomników przyrody, ponieważ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo

ochrony środowiska (Dz. z 2025 r. poz.647) nakłada na gminy obowiązek sporządzenia programów ochrony środowiska i raportów z wykonania tych programów, które zawierają informacje na temat pomników przyrody, co oznacza, że nie ma konieczności nakładania takich obowiązków dodatkowymi uchwałami rad gmin, czego domaga się autor petycji.

Przewodnicząca Komisji Skarg Wniosków i Petycji